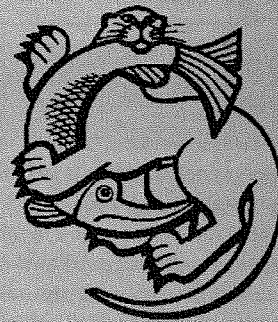

Zpravodaj města Chropyně 12/99

Cena: 5,- Kč

Z OBSAHU:

- Vánoční a novoroční doba
- Poslední Vánoce
- Podzim v MŠ Tyršova
- Den veteránů
- Průběžné plnění vol. programu
- Jak to bylo v Chropyni
- Lidé a psi v našem městě
- Kam s nebezpečným odpadem
- Kolik nás v Chropyni bydlelo ?
- Oblastní přebor kynologů
- Soutěž pro pamětníky
- 40. výročí chropynské turistiky
- Podzimní cena
- Společenská kronika
- Počasí

Vánoční a novoroční doba přede dveřmi

Stejně jako každoročně s příchodem dlouhých zimních večerů, jejichž náladu podtrhuje chladné a nevlídné počasí, přichází i naděje a jakési vlastní očekávání vánočního a silvestrovsko-novoročního období. Každému přináší radost a možnost těšit se na něco jiného. Někdo má rád zasněžené a mrazivé Vánoce, jiný čeká na vánoční stromek s dárky a rozzářenýma dětskýma očima, někteří se těší především na silvestrovskou noc a oslavu příchodu Nového roku.

V letopočtu nového roku se poprvé objeví 2. Nebude to sice ten dlouho očekávaný začátek nového století a milénia, ale bude to poslední rok 20. století. Každý konec nás nutí ohlédnout se zpět a zhodnotit své dosavadní snažení.

Bilancování uplynulého století se jeví jako mnohem jednodušší úkol než ohlédnutí zpět o celých tisíc let. Přesto je úžasné uvědomit si, o kolik lidstvo za tuto dobu pokročilo vpřed. Když

se psal rok 1000, na našem území nedlouho předtím zanikla Velká Morava, vláda Přemyslovců zažívala svůj rozkvět, v těchto letech byly položeny základy křesťanství a písma. I tehdy lidé stáli na prahu nového věku a očekávali změny k lepšímu. Ale cesta vývoje lidstva není jednoduchá. Nedokážeme se jednou provždy poučit z chyb našich předků. Jen člověk dokáže ve jménu víry vyrážet na křížové výpravy, z touhy po moci a majetku rozpoutávat války a brát přítom život jiným. Na druhou stranu byly to zase generace lidí žijící v tomto tisíciletí, kteří dokázali postavit nádherné katedrály a chrámy, namalovali obrazy a složili symfonie, které patří ke kulturnímu dědictví světa. V tomto tisíciletí došlo k největším vědeckým objevům. Na jeho prahu začali v Číně používat střelný prach, na konci tisíciletí pracujeme s jadernou energií.

V souvislosti s těmito úvahami člověka napadá,

že na nás leží obrovská odpovědnost před těmi, kteří se za tisíc let budou ohlížet zpět a hodnotit naše činy. A tak si každý z nás do nového století i tisíciletí ponese svůj podíl na vývoji nejen naší země, ale i světa.

Asi právě teď je nejvyšší čas opustit sobecké JÁ a začít používat slůvko MY. Začít pracovat na morálních postojích, životním prostředí a všech ostatních věcech, které předáváme budoucím generacím.

K nadcházejícímu výjimečnému svátečnímu období nám nezbyvá, než si přát, abychom ho všichni prožili v atmosféře vzájemné vřidnosti, porozumění a hojnosti, aby to byly jedny z těch svátků, na které budeme dlouho a s radostí vzpomínat.

František Hrabal
starosta města

Vážení občané Dovolte nám, abychom Vám jménem samosprávných orgánů města popřáli krásné vánoční svátky, mnoho štěstí, zdraví a úspěchů v roce 2000.

F. Hrabal, starosta města
E. Klačková, zást. starosty

Upozorňujeme občany, že od Nového roku bude Zpravodaj města Chropyně opět vydáván jako bezplatný měsíčník. K dostání bude na obvyklých místech.

Vánoční blahopřání

Opět se rok s rokem sešel a my stojíme přímo uprostřed příprav na advent, vánoční svátky a příchod nového roku. Dovolte mně, abych i já se připojila se svým přáním.

Uplynulý rok byl pro mne v mnohém opravdu nový. Měla jsem možnost na vlastní kůži ochutnat redaktorskou práci, i když jen v našem Zpravodaji. Snaha udržet úroveň časopisu takovou, na jakou jste v minulosti byli zvyklí, mne stála nemálo úsilí. Nikdy bych nevěřila, jak obtížné je písemně se vyjádřit k některým problémům, poddat je srozumitelně a navíc zaujmout čtenáře. Nelehké bylo pro mne třeba i jen opsat některé z příspěvků bez komentáře a úprav textu. Ale každý má možnost v našem měsíčníku vyslovit svůj názor a respektujeme i jeho autorské právo. Právě proto si vážím rad i každého názoru, protože mohou mou práci pouze zlepšovat. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem těm, se kterými jsem měla možnost po celý rok spolupracovat, kteří spoluvytvářeli tvář našeho Zpravodaje.

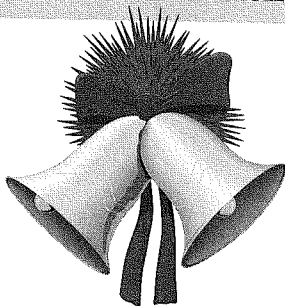
Přání krásného prožití svátků vánočních bez shonu a v atmosféře lásky a porozumění však patří Vám všem.

Za redakci Martina Kunčarová

Poslední Vánoce tohoto století a tisíciletí

*Je Štědrý večer - chvíle tichá,
čas se zastavil- nepospíchá,
vrací se dětství, člověk sní
a stará píseň v srdci zní.*

Blíží se doba adventu a Vánoc, zase se všechna okna rozzáří ozdobenými stromečky, někde je i Betlém. Kdo jej nemá doma a chce jej ukázat svým dětem, najde ho v kapli našeho kostela. Už více jak 100 let jej dobří a obětaví lidé opatrují proto, abychom tento symbol Vánoc mohli ukázat i dalším generacím. Patří jim za to náš obdiv, ocenění a upřímné poděkování, stejně jako za úklid a udržování pořádku v našem kostele.

Blíží se konec roku, období bilancování toho uplynulého. Rok 2000 bude posledním rokem tohoto století i tisíciletí. Zdá se nám, že minulých sto let uplynulo až příliš rychle. S nostalgií vzpomínáme na vyprávění našich rodičů, líčení historiků, prohlížíme staré fotografie, noviny, filmové záběry. Uplynulé století přineslo také bohužel dvě světové války, zanechalo miliony mrtvých, vodní, silniční, letecká neštěstí, zemětřesení, spoustu utrpení. Přesto člověk a jeho mozek dokázal neuvěřitelné vynálezy jako barevné televizory, mobilní telefony, počítače, složité lékařské přístroje, kterými se provádí neuvěřitelné lékařské zákroky, předpověděl zatmění Slunce, pohyboval se po Měsíci. Jenom lidskou smrtelnost a pomíjivost změnit nedokázal.

Popřejme si tedy spokojené Vánoce, pevné nervy a šťastný vstup do dalšího roku, hodně zdraví a vzájemného porozumění. Dovolte mi toto přání ukončit slovy vánoční české mše Jana Jakuba Ryby, prosbou malému Ježíškovi: "Uděl nám všem pokoj svatý, po němž všichni dychtíme."

L.Zhánělová

Výlov Zámeckého rybníka

V měsíci listopadu proběhl tradiční výlov Zámeckého rybníka. S úlovkem 343 q byli rybáři jistě spokojeni.

Vánoční perníčky

K Vánocům patří vůně vanilky, skořice zrovna tak jako vánoční stromeček a koledy. Abychom si trošku osladili i to naše vánoční číslo, nabízíme všem hospodynkám recept na medové perníčky, které nemůžete zkazit a určitě budou vašim nejbližším chutnat. Na velkou dávku si připravíme 10dkg.tuku, z toho 1/2 másla a 1/2 sádla, 60 dkg hladké obvyčejné mouky, 30dkg moučkového cukru, 3 vejce, 1lžičku sody, 2-3 lžice silné kávy, 1lžici skořice, 5 roztlčených hřebíčků, 4 lžice tekutého medu. Vše důkladně zpracujeme v těsto, které necháme v chladnu odpočinout, nejlépe do druhého dne a pak už vykrajujeme perníčky.

Příjemné chvílky u pečení přeje redakce.

KAVÁRNA
Bianca
CUKRÁRNA

Pojistnou smlouvu na
**POVINNÉ RUČENÍ
MOTOROVÝCH VOZIDEL**

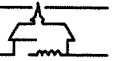
*Ize uzavřít i při příjemném
posezení v kavárně Bianca
na náměstí Svobody v Chropyni.*

Zastoupení pojišťoven:

Česká pojišťovna, Allianz, Generali,
IPB pojišťovna, Kooperativa, ČS - Živnostenská

Telefon: 0634/932 358

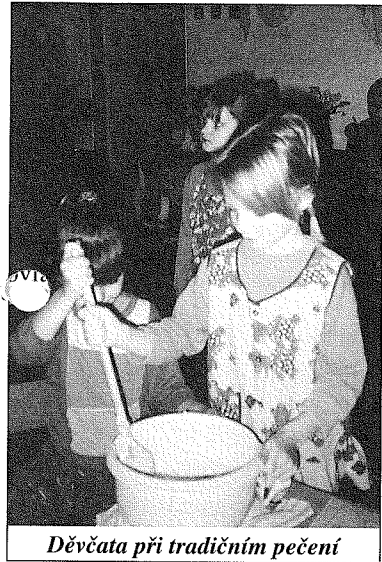
PODZIM V MŠ TYRŠOVA V CHROPYNI

Podzimní slavnost jsme slavili v 1.a2. waldorfské třídě společně s rodiči a dětmi. Tím jsme zahájili plnění celoročního projektu práce v MŠ v součinnosti s oslavami duchovních svátků s dětmi a jejich rodiči.

DEN DÍKŮVZDÁNÍ obsahuje radost z dozrálé úrody a z bohatství darů země. Děti se v tomto období sklízí setkávají se zvyklostními předměty, symboly a s činnostmi, které je vnitřně obohacují. Jsou zručné, což dokazují v rukodělných činnostech. Práce s přírodními materiály a s dary přírody v nich rozvíjejí fantazii. Každotýdenní pečeni z vlastnoručně namleté mouky na mlýnku v nich probouzí touhu pomáhat, tvořit, což předvedly svým rodičům na slavnosti. Koláče s jablečnou náplní voněly po celé škole.

V atmosféře tříd prožily děti společně s učitelkami a rodiči radost a chuť ukázat, co umí, jak krásně zpívají, jak si umí vážit darů přírody. Setkávání s rodiči poskytuje MŠ možnosti inspirovat děti i rodiče hudbou, estetikou, výzdobou, lidovými zvyky, uctíváním kulturních hodnot a tak je vnitřně obohacovat.

Další akcí waldorfských tříd byla Martinská slavnost, na které se sešlo opět mnoho rodičů a veřejnosti. Pozvání přijala také zástupkyně starosty paní Eva Klašková. Na dětech bylo viditelné, jak příchod Martina

Děvčata při tradičním pečení

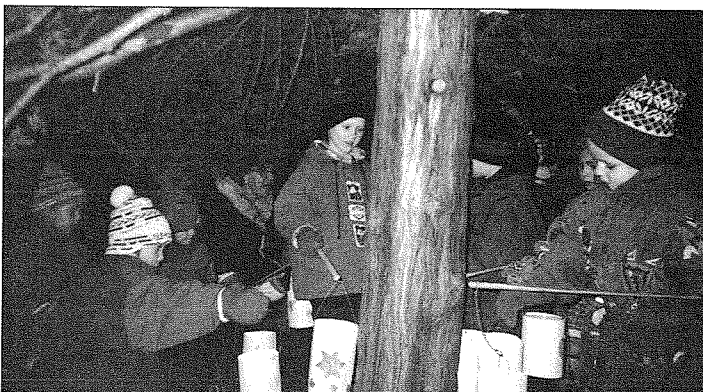
prožívají plné očekávání, kdy už konečně skutečný rytíř Martin pojedje na koni po zahradě MŠ.

O to učitelkám v MŠ jde, aby děti prožívaly naplno spontánní radost, a aby působením MŠ společně s rodinou ve směru pěstování a pokládání morálních a duchovních hodnot a tradic, zanechaly v této nejmladší generaci prožitky pro celý život. Jednou budou tyto základy snad vštěpovat ony svým dětem.

K atmosféře Martinské slavnosti patří dýňová světélka a vynášení světla v lampionech, na jejichž zhotovení se podíleli všichni, jak děti, tak i rodiče. Rodiče našich dětí mají celoroční možnost seznamovat se s výchovným a kulturním stylem MŠ a s její snahou pochopit smysl oslav našich krásných tradic, které jsou dnes tak často zapomínány.

Tímto bychom chtěly poděkovat všem rodičům, že si vždy dovedou udělat čas a podpořit tak své děti v jejich radosti. Poděkování patří i zástupkyni starosty paní Klaškové, že přijala naše pozvání a podpořila akci MŠ společně s Ing. Macháčkovou. Z jejich návštěvy jsme měli všichni velkou radost, protože jsme se již několikrát přesvědčili, že jim jde skutečně o děti, o dobré jméno školských zařízení v obci.

D. Večerková - ředitelka MŠ

Martinská slavnost - vynášení světla

Zdravá MŠ

MŠ na ul. Tyršova v Chropyni pracuje ve třech třídách s projektem výchovně vzdělávací práce směřující k zdravějšímu životnímu stylu a života dětí.

V podzimních měsících, které s sebou přináší častá nachlazení a katary horních cest dýchacích, jsme uvítaly zájem Městského úřadu v obci o zdraví dětí v MŠ. Vitamíny, které dětem v MŠ předala Mgr.Božena Čajková a Ing.Lenka Macháčková z MěÚ, jsou tou nejlepší podporou zdraví dětí.

Děkujeme jménem MŠ, ale i jménem rodičů dětí především Mgr. Čajkové za její aktivity a podporu výchovného stylu práce MŠ, ale také za výbornou dlouholetou spolupráci. Přejeme jí, aby se jí na novém pracovišti líbilo a aby našla tým dobrých spolupracovníků.

Kolektiv MŠ Tyršova

Den veteránů

Dne 11.listopadu 1918 skončila podpisy příměří v lesíku Compigne první světová válka. Tato válka přinesla mnoha milionům lidských životů obrovská utrpení a strádání civilního obyvatelstva. Proto je dnes v demokratických zemích Evropy, USA i v Kanadě tento den uctíván jako Den vzpomínek či Den veteránů.

Sdružení veteránů, ČsOL a další svazy sdružující veterány ozbrojených sil ČR rozhodly ustanovit 11.listopad jako Den veteránů. V tento den položili zástupci armády spolu s paní Klaškovou, zástupkyní starosty, kytici květů k památníku padlých v Chropyni.

M.Kunčarová

Městské kulturní středisko Chropyně informuje:

Pořady na měsíc prosinec:

- 4.12. - Mikulášování, veselá předvánoční show pro děti i rodiče.
Začátek v 16.00 hodin
- 20.12. - nová kolekce pořadů pro děti „Pavel Novák“.
Začátek v 8.30 a 10.00 hod.

Na první pololetí roku 2000 pro Vás připravujeme:

- Leden - ples Města Chropyně
- Únor - koncert Pavla Dobeše
- Březen - vystoupení Františka Nedvěda
- Duben - divadlo „Bosé nohy v trávě“
- Květen - divadlo Prohlaná Ketty

Programy pro děti:

- Leden - Kamarádi na výletě, Dětský karneval - Všichni z Kačerova
- Únor - karneval pro MŠ
- Březen - Pohádka o vodníku Pačískovi
- Duben - Mrazík, velké divadlo z Ústí nad Labem
- Květen - Křesadlo - pohádka H.CH.Andersena, divadlo Ivety Rálkové

M. Horák, vedoucí MKS

Průběžné plnění volebního programu na léta 1999 až 2002

V listopadu letošního roku uběhl první rok volebního období nových zastupitelských orgánů. Chci Vás seznámit s tím, jak se nám daří plnit volební program, který zastupitelské orgány na toto období přijaly. Z celého obsáhlého programu jsem vybrala oblast výstavby, která je náročná nejen po stránce časové a finanční, ale vyžaduje i určitou toleranci od obyvatel těch lokalit našeho města, kde akce probíhají. Jako další pak oblast bytové politiky.

A. Oblast výstavby

1. Dokončit rekonstrukci systému vytápění sídliště. Rekonstrukce byla rozdělena do několika etap. I. a II. etapa se týkala především obytných domů a obě etapy již byly dokončeny. V této souvislosti došlo k ukončení činnosti výměňkových stanic č. 1 a č. 4.
2. Ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí usilovat o zabezpečení generální rekonstrukce kanalizačního systému v Plešovci včetně vybudování čistící stanice. Naše žádost o dotaci byla Státním fondem životního prostředí kladně vyřízena. Na základě výsledků veřejné soutěže jsme uzavřeli smlouvu s firmou Stavmont Kroměříž. Stavba byla zahájena v září letošního roku. Nejdříve byly provedeny práce dotýkající se průjezdní komunikace, včetně uvedení vozovky do původního stavu. Ukončení celé této akce je plánováno na 30.6.2000.
3. Spolupracovat s Jihomoravskou energetikou a.s. na vybudování nové trafostanice v části Chropyně za objektem lékárny. Provedli jsme demolici domu stojícího v této lokalitě a přemístění sloupu elektrického vedení. Zahájení stavby je vázáno na vyřešení výměny pozemku se soukromým vlastníkem, který může nakládat s pozemky pouze se souhlasem Fondu národního majetku. Zahájení výstavby je tedy závislé na vyřešení této otázky.
4. Spolupracovat se Správou a údržbou silnic na rekonstrukci vozovky ve směru nám. Svobody - Zářiči. Rekonstrukce vozovky byla zahájena v červenci 1999 a rozdělena do dvou částí. První část z náměstí Svobody ke křižovatce ulic Ječmínková, Tyršova, Tovačovská a U Hejtmána byla otevřena pro provoz v polovině měsíce září. Zbývající část byla dokončena v říjnu 1999, terénní úpravy kolem vozovky byly provedeny v měsíci listopadu.
5. Spolupracovat se Správou a údržbou silnic na rekonstrukci vozovky v části Plešovec a ul. Hrad. V průběhu prací na kanalizaci v Plešovci bylo zjištěno, že pouze položení nového koberce je naprosto neefektivní, neboť konstrukce stávající vozovky neodpovídá požadavkům vyplývajícím z dnešního provozu. Z tohoto důvodu bude muset být provedena kompletní rekonstrukce vozovky. Budeme nadále jednat se SÚS o jejím provedení v nejbližších letech. Byl položen nový koberec na silnici mezi Chropyní a Plešovcem. O provedení opravy vozovky na ulici Hrad budeme při svých jednáních se SÚS stále usilovat.
6. Zlepšit životní podmínky v ulici Pazderna při plném respektování výhledových záměrů zástavbové studie této lokality. Bylo rozhodnuto o vybudování vodovodu v této lokalitě. Hlavní řád byl realizován v měsíci srpnu 1999. V měsíci říjnu 1999 bylo provedeno prodloužení vodovodu včetně přípojek.
7. Věnovat soustavnou péči technickému stavu místních komunikací a chodníků (kolem rybníka, Podlesí). Usilovat o vybudování chodníků v ulicích Drahý a Františkov, v části Plešovec. Byla provedena běžná údržba chodníků, vybudován chodník na Drahách, doplněn chodník na ulici Tovačovská. Předlážděn chodník podél MÚ na parkovací prostor. V letošním roce budou ještě provedeny opravy vozovek na ulici Díly, spojnice mezi ulicemi Nádražní a Moravská. V Plešovci budou opravy chodníků a komunikací provedeny po dokončení akce kanalizace. Dále byla provedena úprava chodníku kolem rybníka v úseku od Mrlinka podél sokolského stadionu.
8. Spolupracovat s a.s. VAK Kroměříž na vybudování kanalizace v ulici Mrlinek. Kanalizace byla v uvedené lokalitě v měsíci září 1999 vybudována.
9. Budovat inženýrské sítě v lokalitách plánovaných pro výstavbu rodinných domů. Na základě výběrového řízení byla uzavřena smlouva s firmou UNIBAU pro lokalitu Smutník. Práce byly zahájeny v měsíci říjnu 1999. Plánované ukončení v polovině roku 2000.
10. Připravit nové lokality pro výstavbu garáží a umožnit zahájení jejich výstavby (ul. Drahý a pod). Jednání zastupitelstva schválilo změnu územního plánu na budování garáží podél severozápadní části hřbitova. Jako další lokalitu pro stavbu garáží zvažuje městská rada ulici Drahý, kde probíhá postupný odkup pozemků od soukromých majitelů.
11. Vytvořit podmínky pro vybudování kabelového televizního systému jako investiční akce dodavatelské firmy. Zájem o vybudování kabelové televize projevila firma z Kroměříže, která si provedla průzkum zájmu. O výsledcích průzkumu jsme nebyli informováni, avšak z toho, že se firma již neozvala, usuzujeme na malý zájem dotazovaných.
12. Připravit studii nového řešení oplocení hřbitova. Podél severozápadní části hřbitova budou vybudovány garáže. Nové řešení ostatního oplocení je otázkou

dalšího období.

13. Zpracovat záměr na řešení vjezdu do sídliště z ulice Tovačovská a usilovat o přebudování křižovatky. Na akci rekonstrukce křižovatky bylo provedeno výběrové řízení a na jeho základě uzavřena smlouva s firmou Silnice a.s. Brno. Rekonstrukce křižovatky byla zahájena po zprůjezdnění vozovky směrem na Zářiči v říjnu 1999 a práce byly ukončeny v měsíci listopadu. Provedenou rekonstrukcí došlo k rozdělení na dvě menší křižovatky a tím docíleno větší bezpečnosti silničního provozu v této oblasti.

B. Oblast bytové politiky

1. V další privatizaci bytového fondu pokračovat dle zájmu nájemníků o koupi bytu. Jsou realizovány prodeje bytů na ul. Tyršova 603-605, nám. Svobody č.p. 58, dále jsou připravovány prodeje na ul. Drahý č.p. 221 a nám. Svobody č.p. 11. Dle rozhodnutí rady jsou pozastaveny prodeje pro malý zájem stávajících nájemníků na ul. Komenského č. 163, nám. Svobody č. 23 a „Z“ domků.
2. Vytvořit podmínky pro individuální výstavbu rodinných domků v souladu s Územním plánem města na stávajících pozemcích města, včetně výkupu dalších pozemků. Pro lokalitu Smutník je uzavřena smlouva na vybudování infrastruktury, dle finančních možností bude připravováno využití zástavbové studie (její části podél silnice) v lokalitě Pazderna.
3. Ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj využít možnosti získání státních dotací na vybudování nájemních bytů dle potřeb města. V letošním roce nebyla tato problematika řešena.
4. Využít prostředků „Fondu rozvoje bydlení“ ke zlepšení technického stavu bytových domů v majetku města. Z prostředků uvedeného fondu byla v letošním roce hrazena oprava střechy domu č.p. 561-3 na ul. Díly. Další prostředky budou pravidelně využívány v příštím období dle zpracovaného harmonogramu.
5. Důsledně dbát na dodržování plateb nájemného a trvale postihovat neplátiče nájemného všemi dostupnými prostředky. Neplátiči jsou standardním způsobem upínáni. Ve Zpravodaji č. 12/98 byla zveřejněna jejich jména i s výší dluhu za období leden až říjen 1998. Jedná se maximálně o dvouměsíční prodlení, ve všech případech jsou dohodnuty splátkové kalendáře.
6. S ohledem na nedostatek bytů pronajímat uvolněné byty skutečně potřebným občanům, kteří nejsou z ekonomických důvodů schopni zajistit si bydlení jiným způsobem, při dodržení platných zásad pro přidělování bytů v jednotlivých domech. V případě uvolnění nájemního bytu, který není určen k prodeji, jsou dodržovány platné zásady schválené předcházejícími zastupitelskými orgány.

Z předložených údajů jistě sami posoudíte, jak zodpovědně přistupují zastupitelské orgány k plnění úkolů vyplývajících z volebního programu. Naší snahou je stále zlepšování nejen vzhledu našeho města, ale i ostatních podmínek pro spokojený život všech našich spoluobčanů.

Eva Klačková
zástupkyně starosty

Tak tohle je část křižovatky v rekonstrukci

Co si můžeme přečíst v kronikách - Moravské vánoce

Pro naše předky začaly Vánoce mnohem dříve, než je tomu zvykem nyní. Blížící se čas Vánoc ohlásil již svátek sv. Kateřiny. Kateřinské zábavy připomněly, že končí doba hodů, svateb a jiných radovánek a začal advent-zákaz jakéhokoliv veselí. Tento nepsaný zákon se dodržoval celá staletí. Doba adventu byla zasvěcena bohu. Svátky známých světců toto období zpestřovaly různými zvyky.

Na den sv. Barbory nařezaly hospodyně větvičky stromů, nejlépe třešní a dávaly je do váz, aby v teple rozkvetly a dokázaly tak, že je příroda připravena dát v příštím roce nové plody. Pak následoval svátek sv. Mikuláše- biskupa, který svou štedrostí rozdělával chudým, hlavně dětem. V předvečer jeho svátku vykračoval dodnes známý průvod- svatý Mikuláš v biskupském ornátu, s bílým plnovousem, anděl ve zlatém rouše s křídly a košem na dárky. Jako vykonavatelé trestů pak celý průvod čertů. Při téhle příležitosti se rozdávaly nejčastěji perníkové figurky, které pak až do Vánoc zdobily okna.

Dalším pozoruhodným dnem byl svátek sv. Lucie. Tímto dnem začíná poslední týden podzimu před zimním slunovratem 21. prosince. V tento den bylo možné potkat na ulici ženu zahalenou v bílé plachetce v doprovodu další bílé postavy - Smrti s kosou na rameni. Společně navštěvovaly domy, v nichž se na kolovratech či na vřetenu předlo. Dalším nepsaným zákonem byl totiž zákaz předení v tento den a ony dvě prověřovaly, jak se tento úkaz dodržuje.

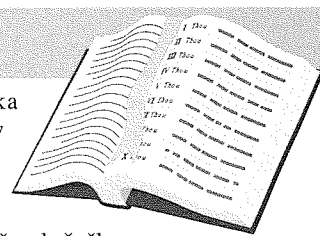
Vánoční stromeček, štedrovečerní ryba, bramborový salát a další symboly Vánoc naši předkové neznali. Vánoce slavili daleko skromněji než my. Všechny předměty symbolizující pro naše předky svátek narození

Krista byly na rozdíl ode dneška jednoduché výtvořky, které se našly v každém moravském stavení.

Vše mělo svůj význam. Symbolem života byl například zelený strom, ratolest, jablko či svícen. Plodnost vyjadřovala čočka, hrách nebo sušené ovoce. Lidé věřili, že vánoční rituály, jako je například štedrovečerní půst či omývání chlapcům tváře na Svatého Štěpána jim pomohou zajistit si v příštím roce úrodu, zdraví, sílu a ochránit je před zlem. Vánočních zvyklostí je mnoho a většinou se od sebe na Hané, Slovácku a Valašsku příliš neliší. Na Kroměřížsku a Holešovsku jedli lidé na Štědrý večer houbovou polévku s takzvanými lokšemi, krupicovou kaši s medem a sypanou perníkem nebo trnčenou omáčkou z rozvařených švestek.

Po večeri se čekalo na půlnoční mši. V každém stavení trávili lidé čas jinak. Někde se zpívalo a povídalo, jinde se udržovaly štedrovečerní zvyky, například věštění budoucnosti z cibule nebo hromádky soli. Osłavy Silvestra naši předkové neznali. Jen v některých staveních čekali lidé na půlnoc. Daleko důležitější pro ně byla novoroční mše, které se říkalo Poděkovací. Znamenalo to, že lidé děkovali bohu za dobrodiní minulého roku. Tím však pro naše předky Vánoce nekončily. Neméně důležitým dnem byl 6. leden, svátek Tří králů, který teprve tehdejší Vánoce uzavřel. Do dnešní doby se však příliš tříkrálové chození po staveních a zpívání koled nedochovalo.

Z materiálu Okresní knihovny
vybrala M. Kunčarová

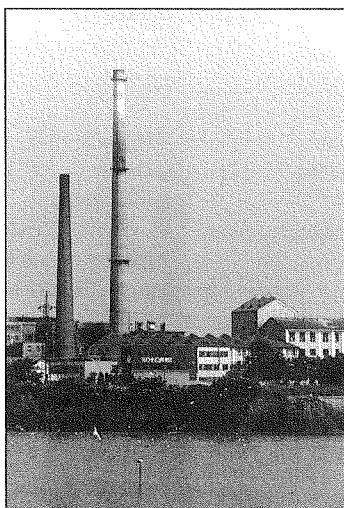
Jak to bylo v Chropyni před 50-ti lety

Kvapem se přiblížily zapomenuté vzpomínky na dny před 50-ti lety. Zůstaly nezapomenutelné dojmy, které zažil každý, kdo tehdy nastupoval do nového podniku.

Chropyně byla známá z vyprávění o králi Ječmínkovi, existenci nejstaršího cukrovaru z doby c.k. Rakousko - Uherska, výskytu olejových skvrn na jednom poli v době války a následném objevení pramene teplé vody. Známe bylo rčení chodit na mýsoy do Chropyně. Od železniční dráhy zdaleka byla vidět silueta zámku. Chropyně byla tehdy mimo veškeré průmyslové dění, kam bylo obtížné se dostat i po železnici. O existenci cukrovaru svědčila železniční vlečka a parní kouřící mašinka. Veškerá činnost byla zaměřena jen na zemědělskou oblast.

Již dlouhá léta dojížděli občané Chropyně za prací do Přerova do Optiky či Lučebních závodů. Přerovská rojírna v té době neexistovala. Během dopoledne jsme nepotkali osobu, které bychom se mohli zeptat, jak se nejrýchleji dostaneme do cukrovaru, zda po silnici nebo po silnici. Byl jsem jediný, kdo 20. října 1949 vystupoval v Chropyni z vlaku. Dlouhá cesta rozoraným polem od nádraží byla důvodem k rozjímání o budoucnosti, jak to zde bude vypadat za 20-30 let. Čím více jsem se blížil k cukrovaru, tím více jsem se domníval, že vstupu do podniku se vzdalují. Ten dojem činily stodoly v dnešní Ječmínkově ulici.

První osoba, s níž se každý přichozí seznámil, byl vrátný p. Snerch, který potvrdil, že se cukrovar likviduje. Národní podnik Plastimat zde zastupoval Alois Bartůněk a Jaroslav Bilavčík, kteří měli kancelář v administrativní budově cukrovaru. Nádroví činilo dojem, že je ještě daleká doba, kdy bude ve zdech cukrovaru zahájeno zpracování plastů. Kancelář Plastimatu byla primitivní, několik židlí, dlouhý pracovní stůl a v rohu rýsovací prkno, kam Jaroslav Bilavčík zakresloval dispozici lisovny. Poskytnuté informace předčily mé očekávání, neboť jsem se dozvěděl o podnicích, které jsem poznal ještě v době války. Nejbližším podnikem Plastimat, byla bývalá firma Steipe, výroba řemenů v Olomouci. Ještě v průběhu listopadu mělo být jednání o výrobě koženky v Javoru u Nového města nad Metují, která bude přemístěna do Chropyně a o výrobě koženek v Granitolu v Moravském Berouně. Po odchodu z podniku se mnou loučil p. Snerch již jako se zaměstnancem podniku.

Po nástupu do podniku nebyl nikdo na pochybách, že jedná s bývalými zaměstnanci firmy Bata. Příkazy a dispozice byly jasné a jednoznačné. Bylo samozřejmé, že co neznáš, se naučíš a to již do příštího dne. Akutní problémy byly řešeny na poradě v sobotu po skončení pracovní doby, obvykle v době od 14-19 hodin. Od problému se neustoupilo, dokud nebyl vyjasněn. Nikdo se neptal, jak jedeš domů, či kdy ti jede vlak do Přerova.

Vojtěch Kýr, tehdy podnikový ředitel n.p. Plastimat, do Chropyně přijížděl již v sobotu dopoledne. Každou návštěvu zahájil prohlídkou závodu. Porady se kromě Aloise Bartůňka účastnili i pracovníci z Jablonce, Josef Tempír - vedoucí prodeje, Karel Ton - nákupce, Václav Mrázek - vedoucí personálních záležitostí, ved. Přípravy Jaromír Kábrt a ved. podnikového plánu Josef Kratina. Porady měly svůj řád. Problémy byly vysvětleny a každý byl vyzván k vyjádření vlastního stanoviska. Jako nový zaměstnanec jsem ještě nemohl a ani se nemusel vyjadřovat. Vojtěch Kýr formuloval závěr, který byl sekretářkou paní Tempírovou zaznamenán v zápise. V listopadu 1949 byly aktuální problémy: příprava výroby v Chropyni, stěhování lisů od firmy Pípal, zaškolení zaměstnanců, čerpání finančních prostředků na adaptace v Chropyni, překlenutí doby zásobování trhu koženkami po zastavení výroby v Javoru. Po jedné sobotní poradě mi podnikový ředitel V. Kýr nastínil úkoly, jaké čekají mne: vybudování laboratoře společně s Václavem Weiglem, vyhodnocení kvality NCL koženek závodu Javor a Granitol, převzetí zkušeností německých zaměstnanců a příprava zařízení k montáži.

Současné výročí nás nutí se ohlédnout za minulostí a posoudit přínos podniku pro celý region. Minulá léta se nemohla obejít bez omylů a chyb, což však neubírá na významu a vývoji technologických procesů. Sledování průmyslové minulosti nám předkládá jako v zrcadle veškeré problémy dané doby. Při ohlédnutí za minulostí musíme konstatovat, že mnohá rozhodnutí byla poplatná době, daným podmínkám a možnostem. Mnohá vlivy a tendence jsou zapomenuty, mnohé problémy přetrvávají či vznikají zcela nové. Zamysleli jsme se nad minulostí podniku a vztahy lidí, kteří tuto minulost tvořili. Doufejme, že postavíme správné výhybky pro osud lidí v Chropyni.

A. Kratochvíl

Lidé a psi v našem městě

Již po dlouhá staletí žijí spolu - lidé a psi. Zvykli jsme si na ně a oni na nás. Naučili jsme se využívat jejich schopností a oni jsou nám vděční za každé pohlázení. Doba ovšem pokročila a časy, kdy jsme bezstarostně našeho pejska nechali běhat po městě či vesnici, jsou nenávratně pryč. Je zde spousta nebezpečných nemocí a díky době, ve které žijeme, jsme ostražitější vůči všemu a všem, které neznáme, včetně zvířat. Stejně jako v řadě měst naší republiky i my se potýkáme s problémy pobíhání psů, znečišťování prostranství jejich exkrementy, narušování soužití spoluobčanů a dalšími negativními souvisejícími jevy s přílivem psů zejména do panelových domů.

Vzhledem k tomu, že situace je ve výše uvedené problematice stále neutěšenější, musím připomenout všem majitelům „čtyřnohých miláčků“ jejich povinnosti, plynoucí z vyhlášek města Chropyně č. 1/94 a vyhl. č. 2/96 a sankce, jež vyplývají z porušování těchto vyhlášek.

* Vyhláška č. 1/94 o chovu hospodářských zvířat, psů a koček, kožšinových a jiných zvířat na území města Chropyně :

* Obecné zásady chovu :

* zvířata musí být chována v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání ve smyslu jeho pozdějších úprav č. 167/1993 Sb.

* Chovatel je povinen :

* zabránit volnému pohybu zvířat na veřejných prostranstvích, jejich vnikání na cizí pozemky a ohrožování nebo obtěžování občanů zvířaty (takovým způsobem, aby nabylo zvíře týráno). Toto ustanovení se nevztahuje na kočky domácí, neboť vzhledem k jejich biologii nelze spolehlivě zabránit jejich vniku na cizí pozemek. Kočky však nesmějí obtěžovat nebo ohrožovat občany.

* Chovatel je povinen znečištění způsobené zvířetem na veřejném prostranství neprodleně odstranit.

* Chovatel je povinen umožnit na požádání pracovníků státní správy nebo pověřeného pracovníka MěÚ přístup k chovatelskému zařízení a strpět jeho ohledání.

* V případě, že chovatel nechce, nebo nemůže v chovu pokračovat, zajistit on nebo osoba blízká umístění zvířete u jiného chovatele, v krajním případě utracení zvířete povoleným způsobem.

* Chovatel je povinen přihlásit psa staršího 6 měsíců do evidence na MěÚ Chropyně a opatřit jej evidenční známkou. Jakoukoli změnu (ztrátu psa ztrátu známky apod.) je chovatel povinen do 15 dnů hlásit.

* Chovatel je povinen ve stanovených termínech předvést psa k povinnému očkování proti vzteklině a dalším nemocím. V případě pokousání člověka dát na vlastní náklady psa (nebo podobné zvíře) ihned vyšetřit veterinárnímu lékaři.

* Objekty střežené psy musí být na vlastní náklady chovatele zřetelně označeny.

* Na veřejném prostranství se smí pohybovat pouze v doprovodu chovatele, bezpečně pod jeho kontrolou, na vodítku, s náhubkem, u malých plemen i ve vhodné tašce nebo koši.

Vyhláška města Chropyně č. 2/96 o ochraně životního prostředí

ve městě Chropyně

* V zájmu bezpečnosti uživatelů veřejného prostranství a zlepšení životního prostředí města se zakazuje :

* znečišťovat vymezená prostranství exkrementy psů a ostatních zvířat. Mezi tato prostranství se zahrnuje celý prostor sídliště s výjimkou okrajových zón, prostor historického jádra města, prostor hřbitova a prostor všech ploch určených pro hry a pohyb dětí.

A co čeká chovatele v případě nerespektování vyhlášek ??????

1) Přestupky proti veřejnému pořádku :

* neuposlechnutí výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci
* porušení nočního klidu

SANKCE : - napomenutí

- pokuta v blokovém řízení - až 500 Kč

- předání případu předsedovi přestupkové komise pokud nelze případ vyřešit v blokovém řízení

2) Přestupky v oblasti ochrany životního prostředí :

* znečišťování vymezených prostranství exkrementy psů a ostatních zvířat

3) Přestupky v oblasti chovu hospodářských zvířat :

* volný pohyb zvířat na veřejných prostranstvích, jejich vnikání na cizí pozemky a ohrožování nebo obtěžování občanů zvířaty,

* neodstranění znečištění, jež bylo způsobeno zvířetem na veřejném prostranství,

* neumožnění přístupu pracovníků státní správy k chovatelskému zařízení

* nepřihlášení psa staršího 6 měsíců do evidence na MěÚ v Chropyni, případně neohlašování změn v termínu do 15 dnů

* neproočkování proti vzteklině a dalším nemocím ve stanovených termínech

* neoznačení psem střežených objektů

* pohyb psa na veřejném prostranství bez doprovodu chovatele, bez vodítka, náhubku a pod.

* vodění psů do prostor, kde je zakázán chov a držení zvířat aj.

SANKCE : Přestupky uvedené v bodě 2) a 3) budou postihovány v přestupkovém řízení v souladu se zákonem č. 200/1990 Sb. o přestupcích.

Majitelé psů, mějte ohledy ke svým spoluobčanům i životním prostředí ve Vašem městě a vyhněte se tak zcela zbytečným problémům.

A vy, kteří uvažujete o koupi pejska, berte v potaz, že přijímáte nového člena domácnosti se vším, co k tomu patří - radostmi, starostmi, ale také povinnostmi.

V článku byly uvedeny pouze části vyhlášek, týkající se zejména chovu psů.

Martina Adámková, referentka životního prostředí

Kam s nebezpečným odpadem???

Začátkem letošního roku zahájila firma PAŽEKO – pí E. Ramišová na území našeho města sběr nebezpečného odpadu, jež zcela nahrazuje dřívější mobilní systém svozu. Tato služba je zajišťována firmou PAŽEKO ve spolupráci s městem Chropyně a firmou Biopas s.r.o. Služba byla zřízena v souladu se zákonem

č.125/1997 Sb. a slouží občanům města Chropyně včetně místní části Plešovec a pro tyto je bezplatná. Fyzické a právnické osoby, kterým vzniká nebezpečný odpad při jejich činnosti související s podnikáním, jsou povinni si tuto službu hradit z vlastních zdrojů, popř. si zajistit likvidaci či další využití těchto odpadů oprávněnou osobou. Sběr

nebezpečného odpadu probíhá každé úterý a sobotu od 14.00.do 17.00 hodin na ulici Máchova (objekt bývalé Cikorky).

Co je nebezpečný odpad ???

Kyseliny, postřiky, pesticidy, zářivky, výbojky, léky s prošlou záruční lhůtou, oleje, textil znečištěný organickými škod-

livinami, piliny, papírové a olejové filtry, použité materiály pro zachycení ropných látek, pneumatiky, sklo se škodlivinami, autobaterie, monočlánky, asfalt, chemikálie, lednice, televize, plechovky od barev a jiné kovové předměty znečištěné škodlivinami aj.

M.Adámková

Kolik nás vlastně v Chropyni v roce 1999 bydlelo?

Blíží se konec roku a my budeme bilancovat, co nám uplynulé období přineslo, ať už dobrého či špatného. Také v oblasti evidence obyvatel a matriky začneme vyplňovat různé statistické dotazníky a zjišťovat, kolik obyvatel města se přistěhovalo, odstěhovalo, narodilo nebo zemřelo. Dovolte mi v tomto posledním letošním čísle chropynského Zpravodaje podělit se s vámi o tyto údaje, zatím pouze do 31.10.1999.

K 1.11.1999 bylo v našem městě trvale hlášeno 5322 obyvatel, z toho 965 dětí do 15 let. Tato čísla zahrnují i místní část Plešovec, kde žilo k tomuto datu 232 obyvatel z toho 52 dětí do 15 let. Během tohoto roku se do Chropyně přistěhovalo 88 nových občanů, v rámci města se přestěhovalo 84 občanů, narodilo se 21 dětí (z toho 6 jsme prozatím přivítali do života v obřadní síni MěÚ). Z trvalého pobytu se odhlásilo 90 občanů a 30 občanů zemřelo. Dáme-li si tato čísla dohromady, zjistíme, že celkově za letošní rok ubylo v Chropyni 11 obyvatel.

Starosta města pan František Hrabal nebo jeho zástupkyně paní Eva Klašková oddali celkem 17 novomanželských párů, z toho 10 v rytířském sále chropynského zámku a 7 v obřadní místnosti na MěÚ. Tři páry uzavřely své manželství v místním kostele sv. Jiljí. Nejsou ovšem mezi námi jen lidé, kteří se se svými partnery vydávají na novou cestu životem, ale také ti, kterým jejich společné plány nevyšly a kteří se rozcházejí. Rozvodů bylo u nás v tomto roce prozatím 8.

A ještě několik informací o nejstarší generaci, které bychom si měli všichni vážít a děkovat jim, nejen o Vánocích a na konci roku, za to, co pro nás udělali nebo ještě stále dělají. V letošním roce oslavilo své 60. nebo 65. narozeniny celkem 70 občanů Chropyně a 3 Plešovce. Ve věku od 70 do 94 let máme 338 občanů Chropyně a 26 občanů Plešovce. Všem těmto jubilantům jsme poblahopřáli městským rozhlasem (s výjimkou asi 24 občanů, kteří si zveřejnění svého jubilea nepřáli). Kromě toho členky Sboru pro občanské záležitosti navštívily celkem 86 oslavenců ve věku 70, 75, 80, 85, 90-94 let doma s dárkovým balíčkem a blahopřáním a 49 seniorům ve věku 81-84 a 86-89 let bylo zasláno písemné blahopřání poštou. 24. září jsme přivítali v rytířském sále chropynského zámku jeden manželský pár - manžele Josefa a Zdeňku Otáhalovy, kteří oslavili úctyhodných 50 let svého společného života. Organizace takového obřadu je pro nás všechny, kteří se na něm podílíme, potěšením a odměnou na celoroční snažení. Pokud se některý manželský pár chystá oslavit v nastávajícím období svoji zlatou svatbu, rádi je přivítáme i s jejich blízkými v obřadní místnosti nebo v zámku. Stačí si přijít dohodnout podrobnosti na matrice.

Na závěr mi dovolte popřát vám jménem Sboru pro občanské záležitosti v Chropyni i jménem svým krásné, voňavé Vánoce, hodně zdraví, štěstí a vzájemného porozumění. Těším se na setkání v roce 2000, ať už při svatebním obřadu, vítání dětí, blahopřání jubilantům nebo jen při vyřizování úředních záležitostí v kanceláři matriky a evidence obyvatel.

Kateřina LUČANOVÁ

J. Pospíšilová

Klub českých turistů informuje:

Zimní období nebrání zdatným turistům v pokračování aktivního pobytu v přírodě. Připravujeme účast na tradičních akcích okresu:

26. prosince 1999 pochod Bud fit! Z Bystřice pod Hostýnem
30. prosince 1999 setkání turistů okresu Kroměříž a Uherské Hradiště na Brdě v Chřibech.

Podrobnosti najdete v turistických skříňkách! Zdraví došli!

Informace Svazu důchodců - Evropská sociální charta schválena parlamentem ČR.

Před nástupem do letošních parlamentních prázdnin schválila Poslanecká sněmovna a Senát parlamentu ČR Evropskou sociální chartu. Evropská sociální charta byla schválena Radou Evropy v roce 1961 a rozšířena Dodatkovým protokolem z roku 1988.

Charta byla schválena poslanci všech parlamentních politických stran, kromě poslanců ODS. Ti prohlásili ústy svého předsedy V. Klause, že tento dokument je chybné vítězství evropské levice. V souladu s podmínkami pro ratifikaci Evropské sociální charty ratifikoval náš parlament jen ty články charty, které mohou být za současných platných podmínek plněny v naší republice. Patří k nim např. právo na stávku, které lze omezit pouze u vyšších státních úředníků, právo na práci za spravedlivých podmínek a spravedlivou odměnu, právo občanů organizovat se v různých sdruženích a právo na ochranu zdraví a na sociální zabezpečení.

V Dodatkovém protokolu Evropské sociální charty je poprvé rozvedena také problematika seniorů. Tato část je otisknuta v plném znění:

Článek 4 - Právo starých osob na sociální ochranu

S cílem zajistit účinné uplatnění práva starých osob na sociální ochranu se smluvní strany zavazují přijmout nebo podporovat přímo nebo ve spolupráci s veřejnými nebo soukromými organizacemi vhodná

opatření zaměřená zejména k tomu:

1. Umožnit starým osobám, aby zůstaly co možná nejdéle plnoprávnými členy společnosti prostřednictvím
  - a) dostatečných prostředků, které jim umožní vést slušný život a aktivně se účastnit veřejného, společenského a kulturního života
  - b) poskytováním informací o službách a zařízeních, které jsou starým osobám k dispozici a o jejich možnostech využívat tyto služby a zařízení
2. Umožnit starým osobám, aby si svobodně zvolily způsob života a vedly jak dlouho chtějí, nezávislý život v jim známém prostředí poskytnutím:
  - a) bydlení přiměřeného jejich potřebám a jejich zdravotnímu stavu nebo poskytnutím dostatečné podpory na přizpůsobení jejich bydlení
  - b) zdravotní péče a služeb, které vyžaduje jejich zdravotní stav.
3. Zaručit starým lidem žijícím v ústavech vhodnou podporu, respektujíc přitom jejich soukromí a účast v rozhodování o podmínkách života v ústavu.

Ze Zpravodaje SDČR
vypsal A. Bajgar

Kladení věnců v Chropyni a Plešovci

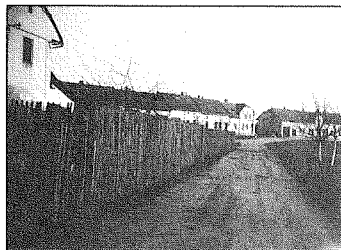
V předvečer 28. 10. 1999 byly položeny věnce u památníků

Malá soutěž pro pamětníky:

Poznáte, která zeď měla být zbourána tentokrát?
Odpovědi zasílejte do 20. prosince 1999

Řešení z minulého čísla:

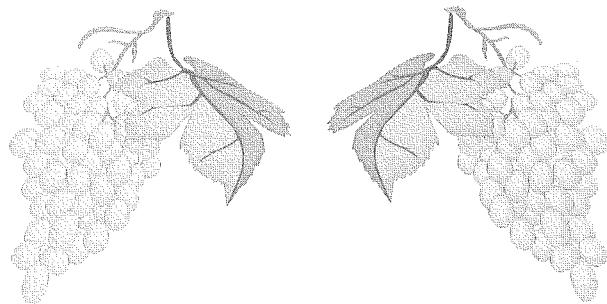
Na fotografii, kterou jsme tentokrát získali o pana Bajgara, byla zachycena polní cesta vedoucí z ulice Tovačovská na Pazdernu a dolů na louky. Dřevěný plot patřil k domu Slezákových. Jako vítězka byla tentokrát vylosována paní Bajgerová Marie. Redakce jí blahopřeje a cenu si může vyzvednout na MěÚ Chropyně.

Za redakci Martina Kunčarová

SMÍŠENÉ ZBOŽÍ JUŘENČÁKOVÁ MARIE

**oznamuje, že od října
byl zahájen prodej
sudového vína
za výhodné ceny**

**INFORMACE POSKYTNEME
NA TELEFONU 0634/356 109
ADRESA: HRAD 419, CHROPYNĚ**

Oblastní přebory kynologů

V sobotu 13. listopadu 1999 se konal na cvičišti kynologického klubu Technoplast Chropyně oblastní přebor kynologů okresů Kroměříž, Přerov a Zlín registrovaných v Moravskoslezském kynologickém svazu. Při slabší účasti 14 psovodů z 6-ti organizací se soutěžilo ve dvou kategoriích jednotlivců dle národního zkušebního řádu ZVV 1 a ZVV 2, hlavní kategorie probíhala dle mezinárodního zkušebního řádu IPO3 a v soutěži tříčlenných družstev zúčastněných klubů.

V hlavní kategorii o putovní pohár oblastní rady kynologie soutěžili 4 psovodi. Již potřetí za sebou zvítězil Studený Roman z Loukova se psem německým ovčákem Dyx z Perutinky s 258 body, výkony 93 bodů stopa, 86 poslušnost a 79 obrana. Putovní pohár zůstal v jeho trvalém držení. Druhý skončil oddílový kolega Bejdák Ladislav se psem NO Erix Be-la s 251 body výkony 86 stopa, 90 poslušnost a 75 obrana. Třetí místo obsadil taktéž loukovský psovod Greš Petr se psem NO Ben z Elisů s 227 body výkony 70 stopa, 78 poslušnost, 79 obrana. První tři psovodi také splnili limit zkoušky, nesplnila pouze v pořadí čtvrtá Hlavizňová Jarmila z Bystrice pod Hostýnem. V kategorii dle ZVV 2 startovalo 5 psů. Zvítězila Kalková Leona z Přerova s fenou belgického ovčáka - malonis Happy Anavirtep s 248 body výkony 87 stopa, 88 poslušnost, 73 obrana. Druhá skončila Zrníková Daniela ze Zlína se psem NO Eron z Kočíkova dvora s 232 body výkony 84 stopa, 64 poslušnost, 84 obrana. Třetí místo obsadil Kozák Jan z Loukova se psem NO Dyx bez PP s 231 body výkony 86 stopa, 69 poslušnost a 76 obrana. Úroveň kategorie byla slabší, limit zkoušek splnila pouze vítězka kategorie ZVV2. V kategorii ZVV1 startovalo 5 psovodů. Zvítězil Ing. Blažek Vladimír z Chropyně se psem německým boxerem Bodey Etna Box s 243 body výkony 94 stopa, 61 poslušnost, 88 obrana. Druhé místo obsadila Vallová Alena ze

Zlína se psem NO s 229 body výkony 88 stopa, 65 poslušnost, 76 obrana. Třetí skončila Hlušítková Hana z Holešova se shodným počtem 229 bodů, když o pořadí rozhodoval počet bodů na obraně. Její výkony 88 stopa, 70 poslušnost, 71 obrana byly v této kategorii také jediné, které splňovaly limit zkoušky ZVV1, což také naznačuje slabší výkony psů v této kategorii.

V soutěži družstev byla nahlášena tři tříčlenná družstva. Družstvo domácích se před závodem rozpadlo pro nemoc jednoho psa. V soutěži suverénně zvítězili psovodi Loukova ve složení Studený, Bejdák, Greš se 736 body před psovody ze Zlína ve složení Drábková, Zrníková a Štěpánková. Posledně jmenovaná byla také nejmladší účastnice přeboru. Závod probíhal za nižších podzimních teplot, ale bez větru a deště, což vyhovovalo hlavně psům. Závod posuzovali rozhodčí MSKS pan Šimek Ladislav stopy, pan Mních Milan poslušnost a obrany. Pěkný výkon na obranách odvedl figurant Hlobílek Martin z Holešova a dobré výkony odvedl druhý figurant Olšaník Ladislav z Přerova.

Závodníci na prvních třech místech v jednotlivých kategoriích a první družstvo byli odměněni poháry firmy Abrus pohár a hodnotnými cenami. Upomínkové předměty obdrželi všichni závodníci a zvlášť byly odměněny nejmladší a nejstarší závodnice.

Na ceny a organizační i finanční zabezpečení celého závodu přispěli: a.s. Technoplast Chropyně, Hanhartplast a.s., K.T. Kaltech Kroměříž s.r.o., 1. Kroměřížská investiční a.s., Softplast Chropyně a.s. a soukromé firmy H-elektro Hrabal, Stavmont Gaja, Stavoplast Hanák a potraviny Hánečková, za což jim patří srdečné poděkování stejně jako všem pořadatelům z KK Technoplast Chropyně.

L. Šimek - Předseda KK

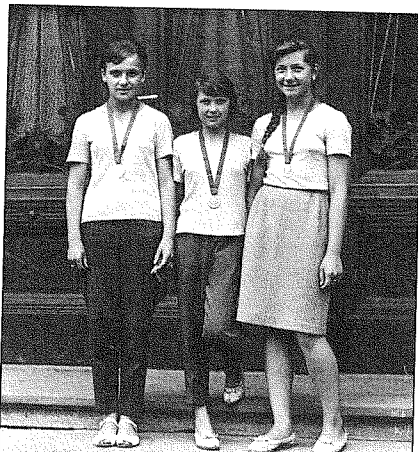
Chropyněské turistiky je čtyřicet - pokračování

Turisté byli i v roce 1962 neúnavní. Pracovali ve čtyřech oddílech mladých turistů a v jednom oddíle dospělých. Vedoucí oddílů absolvovali kurs a získali kvalifikaci cvičitelů turistiky.

Kromě 14 denního táboření v Hostýnských vrších uskutečnili 3 zimní lyžařské zájezdy, 12 polodenních výletů, 16 jednodenních výletů, 4 půldenní výlety. Poprvé byl

ve spolupráci s učiteli základní školy uspořádán orientační závod pro všechny žáky školy. Oddíl dospělých podnikl dvě zápočtové cesty II. stupně obtížnosti. Při veřejné prospěšné práci odpracovali turisté 250 hodin na ošetřování cukrovky a 30 hodin na výstavbě tělocvičny.

Činnost v roce 1963 zahájili opět divadelním představením. Tentokrát to byla hra Jaroslava Paura "Slepé uličce". Kromě pěti lyžařských zájezdů do Hostýnských hor podnikl

Přebornice okresu Kroměříž v orient. závodě:
O. Ondrušková, M. Janáčová, J. Novotná

oddíl dospělých svou první lyžařskou zápočtovou cestu. Také první jarní neděli prožili na Tesáku při lyžování. Cestu na krajský sraz turistů na Smradavce u Buchlovic jsme absolvovali opět na kolech. O prázdninách se vydali mladí turisté na cyklistický putovní tábor. Do Trstěné na Slovensku jsme jeli vlakem, dál do Zakopaného v Polsku na kolech, potom pěší túry v Tatrách na jejich polské straně. Výstup na Osobitou jistě zanechal ve všech nezapomenutelné dojmy, stejně jako setkání se slovenskými turistickými přáteli z Tisovce při celoslovenském srazu turistů na Oraviaciach v Roháčích. Druhý putovní tábor pod vedením Lidky Doleželové a Gusty Hradeckého se uskutečnil v Moravském krasu.

Trasy a cíle zimních a jarních jednodenních výletů se i v dalších letech většinou opakovaly. Rádi jsme jezdili na stejná místa, která jsme si již oblíbili. Letní tábory byly velmi rozmanité. V roce 1964 vedli cyklistický tábor chlapců Zdeněk Dvořák a Mirek Horňák, cílem jim byla Bratislava. Druhý tábor pod vedením Antonína Pospíšila a Franty Nakládala směřoval do jižních Čech. Deset mladých turistů se zúčastnilo III. celostátního srazu v Sychrově - Dobříši. Tříčlenná hlídka mladších děvčat ve složení : Olga

Ondrušková, Marie Janáčová a Jaromíra Novotná se stala přebornicemi okresu v orientačním závodě a startovala v Brně. Aktivní činnost turistů se projevila v počtu získaných odznaků a výkonostních tříd. V roce 1964 např. získali chropynští turisté několik odznaků :

Turista ČSSR.....6členů
Mladý turista.....34 členů
100 jarních km.....151 členů a žáků ZŠ
Plavec ČSSR .....97 členů a žáků ZŠ
Výkonostní třídu mládeže.....7 členů
Výkonostní třídu III. stupně...2 členové

Novou formou v turistiky se staly dálkové pochody. Náš první se uskutečnil 12. června 1966 z Rajnochovic do Chropyně. Ze 12 startujících došlo devět zubožených pochodníků asi s dvaceti puchýři na chodidlech. Získaných cenných zkušeností jsme využili ještě v témže roce při pochodu Údolím Svitavy a Moravským krasem. Mirek Horňák a Gusta Hradecký si zde vyzkoušeli dokonce pochod na 100km. Od roku 1969 se náš pochod Hostýnskými chodníky dostal do celostátního kalendáře a zorganizovali jsme celkem 23 jeho ročníků. Nejnižší počet účastníků byl 99. Rekordním se stal pochod v roce 1977 se 380 účastníky.

Turistika si získala v Chropyni mnoho příznivců, do činnosti se připojilo i několik pionýrských oddílů, zvláště ty, které vedli odchovanci turistických oddílů. Ovšem tím se činnost odboru dosti ochudila. Naši mladí se rozeběhli po školách a učilištích a bylo potřeba oddíly mladších obnovit. V roce 1967 vznikl nový oddíl pod názvem Expedice 13-Y. Křest dostal při putovním táboře s tábořištěm v Mysločovicích. Když k němu přibyl druhý oddíl s názvem Expedice Albatros, byla činnost mladých turistů obnovena. Ale to je již další kapitola.

Pokračování příště - J.Pospíšilová

Plnění 100 jarních km. - 1966

Podzimní cena Chropyně

Sportovně střelecký klub JUNIOR Chropyně uspořádal na své kryté střelnici v pořadí již 26.ročník Podzimní Ceny města Chropyně ve sportovní střelbě ze vzduchové pušky. Tato soutěž byla vypsaná pro dorostenecké věkové kategorie do 18 let ve dvou disciplínách.

Mladší dorost (do 16 let) absolvoval střelbu ze VzPu v poloze leže ve standartu 20 ran. V této věkové kategorii startovala naposled Jitka Kučeravcová, která s převahou zvítězila nástřelem 190b. před Petrem Lejsalem se ziskem 178b. Stejný výsledek stačil P.Kučeravcovi ke třetímu místu. Všichni uvedení byli členy vítězného družstva SSK JUNIOR Chropyně s celkovým nástřelem 546b. Druhou příčku v soutěži družstev obsadili dorostenci SOU nábytkářského Koryčany se 480b. před VÚM Dřevohostice se ziskem 447b. Starší dorost (do 18 let) střelil ze vzduchové pušky na 20 ran stoje. V této náročnější disciplíně zvítězil Martin Střecha nástřelem 150b. před Petrem Pochylým se ziskem 146b. - oba jsou členy pořádajícího klubu. Třetí místo

P. Pochylý a M. Střecha při střelbě v stoje

obsadil ziskem 126b. Lukáš Černý ze SOU obchodní Koryčany. Ze soutěže družstev si primát opět odnesli domácí střelci ziskem 380b. před SOUO Koryčany, kteří nastříleli

350 kruhů. SOUN Koryčany se umístili na třetím místě ziskem 299b. Celá soutěž proběhla pod patronací PR ZO Technoplast Chropyně, která ji dotovala věcnými cenami, o které se podělili výše uvedení vítězové. Mladí chropyněské sportovní střelby tedy potvrdilo předpoklady a dokázalo, že si stále udržuje potřebnou výkonostní úroveň, aby hrálo první housle v přílehlé oblasti Kroměřížska a Přerovska ve své věkové kategorii.

Milan Vavruša

Redakce Zpravodaje by se touto cestou chtěla omluvit za chybné uvedení jména v minulém vydání u fotografie k článku Okresní přebor. Nejlepším dorostencem ve střelbě z malorážky byl Petr Pochylý.

Za redakci M.Kučarová

Chropynské počasí - říjen 1999

V listopadu jsme se dočkali i prvního sněhu

První část října zpravidla povětrnostně náleží do období jasného a ještě poměrně teplého „babího léta“, podle dlouhodobé řady teplotních měření v Praze - Klementinu se v první říjnové dekádě pohybují průměrné denní teploty ještě od 12,3°C do 10,5°C. V průběhu měsíce ráz počasí získává stále více podzimní charakter. Kromě celkového poklesu teplot dochází dále ke zvětšování oblačnosti, prodlužuje se trvání ranních a večerních mlh a je častější výskyt mrazíků a mrazů.

I v nejteplejších oblastech našeho státu končí v průběhu první říjnové dekády tzv. hlavní vegetační období (časový úsek roku vymezený průměrnou denní teplotou 10°C a vyšší) a v polohách nad 250m nad mořem. Končí do konce tohoto měsíce i tzv. velké vegetační období (období s průměrnými denními teplotami 5°C a více). Říjen je tedy měsícem ekologicky velice výrazně se promítajících povětrnostních změn a vegetačních předělů.

Z místního pozorování v měsíci říjnu 1999

- průměrná minimální ranní teplota za měsíc byla +6,6°C
- průměrná maximální odpolední teplota činila +13,1°C
- nejstudenější den byl 20.říjen s minimální ranní teplotou -3°C a o odpolední +7°C.
- nejteplejší den byl 1.a 3.říjen s ranní teplotou 13-14°C a odpolední 20°C
- srážkově celé období října bylo pod dlouhodobým průměrem, úhrn srážek činil 20,9mm/m²

Je důležité při hodnocení pranostik hledat místo a dobu jejich vzniku, což nám může objasnit, za jakých podmínek odpovídají skutečnosti. Dovedeme-li se takto podívat na poklad lidové zkušenosti a moudrosti, najdeme v ní mnoho cenného i pro nejvědeckější zkoumání některých zákonitostí. Po tisíce let přetvářel člověk přírodu, rostliny, živočichy, krajinu i sám sebe neustálým zasahováním do přirozeného běhu přírodních procesů. Svě zkušenosti, často draze zaplacené, vkládal do stručných, jadrných, snadno zapamatovatelných slovních formulací. Proto jsou lidové pranostiky jedním z nejvzácnějších odkazů minulosti.

Pranostiky na prosinec:

- 4.prosinec (Barbora) - Když na sv.Barboru přší, chodí husa o Vánocích po ledě.
Když na sv. Barboru chodí husa po sněhu, bude o Vánocích chodit po blátě
- 6.prosinec (Mikuláš) - Na svatého Mikuláše už je zima všechna naše.
- 13.prosinec (Lucie) - Svatá Lucie noci upije, dne přidá, co slepice zívá.
- 21.prosinec (Tomáš) - Na svatého Tomáše nejděle noc naše.
- Doba předvánoční, Vánoce - Jsou-li vrby o vánocích plny rampouchů, bývají o Velikonocích plny kožíček.
- * Jsou-li na Vánoce světlé noci, bude dost chleba i ovoce
  - * Jsou-li tmavé Vánoce, fučí po žních do stodol.
- 24.prosinec (Štědrý den, Adama a Evy) - Na Adama a Evu čekejte oblevu
Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnato, bude úrodný rok a mnoho medu.
- 25.prosinec (hod Boží vánoční) - Na Boží hod - o muší krok.
Na Boží narození - o bleší převalení
- 26.prosinec (Štěpán) - Když svatý Štěpán vyfouká bláto bude pěkné jaro nato.
- 31.prosinec (Silvestr) - Je-li Silvestra v noci vítr a ráno jasno, bude dobrého vína pořídka.

Ing. O.Kment

Společenská kronika
říjen 1999

Jubilanti

- 70 let Helena Kučeříková, ul.Pazderna
Jaroslav Cagaš, ul.Františkov
Anežka Burešová, ul.Nová
Jaroslav Pokorný, nám.Svobody
- 75 let Miloslav Zaoral, ul.Míru
František Rytíř, ul.Tovačovská
Terezie Hubáčková, ul.K.H.Máchy
- 80 let Emanuel Satinský, ul.Komenského
Božena Olšanská, Plešovec

Poslední rozloučení

- Stanislav Zlámal, 61 let, ul.Díly
Marie Hanzlíková, 79 let, nám.Svobody
Jan Horpatzký, 75 let, ul.Díly
Josef Zhřival, 58 let, ul.Nádražní
Josef Pristovšek, 68 let, ul.Berniska
František Vožda, 80 let, ul.Tyršova
Pavel Zemberi, 63 let, nám.Svobody

Kateřina Lučanová
matrikářka

Ráda bych na tomto místě připomněla, že pokud si některý z občanů města nepřeje zveřejňovat své životní jubileum, ať už městským rozhlasem nebo ve Zpravodaji, může na to písemně nebo ústně upozornit na matrice a jeho přání bude vyhověno. Tento milý zvyk hrát každé pondělí jubilantům našeho města zachováváme proto, že stále hodně našich starších spoluobčanů má radost z toho, že si na ně vzpomene v den jejich narozenin a zahrajeme pěknou melodii, která pohladí.

Dovolte mi na závěr několik slov ke zveřejňování úmrtí občanů města v městském rozhlasu. Informace o úmrtí, datum a místo pohřbu se zveřejňuje pouze na žádosti pozůstalých. Zveřejnění je bezplatné. Pokud pozůstalí nedoručí parte na matriku nebo sekretariát MěÚ, domníváme se, že si zveřejnění nepřejí, jak se nám v poslední době několikrát stalo.

Kateřina Lučanová, matrikářka

